

BENEDICTUS VELASCUS.

**A**B singulari studio in Mariam Guadalupanam, saeculo decimo sexto Mexicanis ostento manifestatam, atque ab eisdem Virginis cultu per Italos propagato; celebre sibi nomen acquisivit Benedictus Velascus. Carrione, qui pagus est Vallis Atlascensis, amoenissimae regionis in Angelopolitanis, fuit familia Velascorum, honesto quidem genere, sed fortunae bonis minime copiosa. Tres ab hac familia germani fratres nomen Societati dedere, quorum primus, nomine Josephus, ingenium a natura sortitus est, cui pauca fuisse paria credebamus in Sociis Mexicanis; et quāquam hanc mentis dotem non magno opere coluit artis industria, nihilo tamen secius excelluit inter supbares doctrina praestantiores, eique prima praemia fuerunt attributa. Clarius autem fuit ab observantia in Mariam Virginem, cujus imagines, per ambulacrorum Collegii parietes appensas accuratissimus ornabat, lampades excitari curabat, et festum quotannis in Templo magnificentius, quam pro ejus crederes inopia, celebrari studebat: cujus egregiae pietatis testes fuimus, cum ille in Angelopolitanis philosophiam traderet. In communi Sociorum calamitate, Veracruce navigans Havanam, fato concessit, atque in mari sepulchrum

chrum invenit. Tertius Velascus fuit Emmanuel, ingenio non vulgari, sed notior in Sociis ab spectabili demissione, ac Marianis religionibus: immaturo fato Bononiae desideratus est. Natu medius, quem modo describimus, in sacro fonte Benedicti nomen accepit, exortus Carrione, quinto Kalendas Januarias, anno 1733.

Translatus Angelopolim, pueritiam ibi, atque adolescentiam egit inculpatam admodum, plures edens a tenero significationes, tum natura praeditum esse suavissima, tum ingenii dotibus minime contemnendis. In Seminario Divi Joannis, quod ibi gentium Tridentinum appellant, latinitati, et philosophicis artibus dedit operam ea mentis intentione; ut in toto litterarum studio cucurrerit facile inter primos. Praecipuam vero laudem meruisse comperimus ab assiduitate ad sacrum poenitentiae Tribunal, atque ad Dapem Eucharisticam, ab religionibus in Virginum Reginam, a prudenti judicio, et omnino a castigatis moribus, quibus ea jam aetate prae lucebat. Exacto philosophiae curriculo, deliberaturus de vitae conditione, quam amplecteretur, Mariae patrocinium imploravit; nec mora, suae salutis consultum iri judicavit, si posset in Societate stipendia mereri. Plures quidem postremis hisce temporibus in castra Sociorum venerant ab ejus Tridentini Magistris; quibus quidem Magistris tametsi non erat doctrinae communio cum Sociis, erant tamen vincula mutuae charitatis, et familiaris consuetudini-



itudinis. Cooptatus Velascus ad Societatis tiro-  
nes, Tepotzotlani biennium exegit apprime cha-  
rus Petro Reali, qui novitios instituebat. Ab hoc tirocinii tempore palam fuit omnibus,  
non esse Velascum ex iis hominibus, qui pro-  
be quidem, et inculpate vivunt; tetricam ta-  
men, atque inelegantem viam tenent, ut reli-  
giosam perfectionem, quam peculiari quadam  
asperitate sibi fingunt, assèquantur: totis enim  
viribus pietatem colebat, et ad macerandam  
carnem, atque internos motus frangendos ad-  
nitebatur; et se se moribus Ignatianis prorsus  
ex animo consecravit. In familiari vero consue-  
tudine festivus, hilaris, urbanus, quasi natura  
lepidus erat, quin aut modestiam, aut charita-  
tem, aut religiosi viri dignitatem offenderet;  
jucundissimo, et semper apto sale sermones  
fere condiebat; omninoque in externis moribus  
nihil habebat non commune cum caeteris. Ita  
quidem religiosae vitae militiam inchoavit; nec  
ab iis et internis, et externis moribus toto suae  
mortalitatis tempore deflexit.

Quibus annis Magistros audivit tum pro  
politioribus litteris, tum pro majoribus Scien-  
tiis, indefessus, et summe accuratus operam  
studio dabat constitutis horis ex domestica di-  
sciplina. Tempore vero recreationibus honestis  
praefinito, sermonis erat amoenissimi, collo-  
quiaque cum supparibus Velascus in paucis hi-  
larabat. Theologiae cursum abruptit, designatus  
grammaticae Magister ad Patzquarenses; qua  
quidem in urbe magnam civium benevolentiam  
sibi

sibi promeruit, ut ab urbana, festivaque indo-  
le, sic ab assiduitate, ac religiosis conatibus in  
munere adamussim implendo. Mexicum redux,  
annos Theologiae reliquos cum laude confecit;  
ejectusque ad sacros ordines, praemio donatus  
est inter primos, theses ad diem integrum An-  
gelopoli jussus defendere. Qui sane dies ita  
Velaschi gloriam cumulavit, ut audiisse memine-  
rimus, ante plures annos visum ibi non fuisse  
propugnantem ullum, qui majorem doctrinam,  
aut certe qui ad ea profundenda, quae didice-  
rat, expeditiorem facultatem in litteraria palae-  
stra demonstrasset. Revocatus Mexicum, Ope-  
rarius dicitur in domo Professorum; cui labori  
vacavit biennium accuratione pari, quam in  
litteris exhibuerat. Nunquam non hilari vultu  
se praestabat, sive ad dicendum e suggestu,  
sive ad dandas aures in sacra poenitentia, sive  
ad recreandos infirmos, vel domi, vel foris,  
appellaretur. Enituit jam tum ejus peritia sin-  
gularis in animorum regimine: atque inter alios,  
fere quinquennium conscientiam gubernavit cu-  
jusdam Virginis, ut emendatissima vita, sic  
etiam coelestibus beneficiis, et vaticinationibus  
celeberrimae; cujus ab ore Velascus identidem  
hausit futura, quae tametsi naturae viribus prae-  
videri non poterant, suo tamen tempore vidit  
eventu confirmata. Translatus ad philosophiae  
Magisterium in eadem urbe, non mediocriter  
desudavit in erudiendis auditoribus; quos ad vir-  
tutem, et litteras ita fingere adnixus est, ut  
liberalem vultum, et suavissimam erga ipsos  
bene-



benevolentiam nunquam deponeret. Quo munere confecto, rursus ad operam in domo Professorum vocatus est; ubi paucis diebus ultra bimensem positus, in communi Sociorum calamitate ad Italos immigravit.

Temperantissime tulit itinerum terrestrium, et navigationum incommoda; nunquam auditus est conqueri; nunquam non fuit placido ad omnes vultu, et festiva consuetudine. Designatus ad Castrum, cui nomen Medicina, in Bononiensibus, inculpatos admodum mores praesetulit; quanquam in externa vitae ratione nihil omnino nisi communem Sociorum disciplinam persequeretur. Eversa Societate, Bononiam se contulit; ubi summa in tenuitate vitam agebat religiosissimam, atque eo feliciorum, quo longius erat ab inordinatis cupiditatibus, omnique rerum humanarum commercio. Postremis autem ejus vitae annis, decrevit Deus, palam fieri virtutes, quas hominis industria, et temperantia celaverat: nam cum ultra Velascus non posset flammam cohibere, quae tacite urgebat ejus animum, ut Mariae Guadalupanae cultum in Italis propagaret; haec vota dum persequitur, ferventissimam religionem, interritam fiduciam, intimam cum Deo conjunctionem, efficaces ad eundem preces, caducarum rerum contemptum, perfractos animi motus, castigatum inedia severissima corpus demonstravit. Ad aram quotidie faciebat in Templo, quod religionibus Divi Joannis capite obtruncati sacrum est: quod sane templum cum  
ab

ab inopinatis ante annos aliquot ruinis fuisset tum recens instauratum, atque ara in ipso superesset, quae nullius adhuc Divi nomine appellabatur; id Velascus opportune sibi contingere judicavit, ut aram illam Guadalupanae Virgini consecraret.

Postulavit, obtinuit, concinnavit aram; quantum ex sua tenuitate potuit; et publicae venerationi Guadalupanam imaginem, non quidem magnae molis, quam Bononiae depingi sibi curaverat, exprompsit. Hinc Marianas religiones totis conatibus propagare constanter habuit in amoribus; et videbatur aliud nescire aut loqui, aut cogitare, nisi Guadalupanam suam Virginem. Quotidie, cum Sol ad occasum vergeret, piis aliquot tum viris, tum foeminis ultro confluentibus, ante praedictam aram genuflexus, alterne dicebat preces, quas vulgari nomine Rosarium appellamus. Quam religionem a Velasco inchoatam, et toto fere decennio perpetuatam, non permisit Mexicanorum pietas cum illo interire: sunt enim ad hodiernum diem egregia probitate viri, quibus cordi est, demortui vestigia sequi; et qui alterna opera preces his pomeridianis incumbunt. Velascus autem postquam collocarat imaginem, majorem aliam desideravit: nam ea, quoniam parvae molis erat, non omnino implere loci majestatem, videbatur. Opportune per id temporis Bononiam pervenit Guadalupana effigies justae magnitudinis, quam Mexicano quidam Mater dono miserat, a Michaela Cabrera



brera summis conatibus elaboratam, viro primi nominis in Mexicanis pictoribus. Velascus, ut ipse postea narrabat, repente sensit intrinsecus excitari, ut hanc imaginem peteret, in ara sua publicis honoribus expromendam: et quamquam nihil dubitabat, pretiosum hunc thesaurum domino suo multis nominibus esse charissimum; alacriter tamen audendum credidit, et vincendam naturam, quae postulandi pudorem refugiebat. Nec eventu petitio caruit; atque ultra modum laetus cultor hic Marianus liberaliter concessam tabulam in ara publica collocavit. Exinde vero ferventius, quam antea fecerat, excogitare coepit rationem, ut aram, et tabulam magnificentius exornaret, Guadalupanamque religionem nullo non conatu propagaret.

Sed egregii fuit facinoris, quidquid Velascus fecit in hujus cultus propagatione: vir enim maximopere temperans, atque ad petendum verecundus, in summa rerum suarum inopia potuit censum constituere, tenuem quidem illum, sed qui satis esset, ut solemne quotannis triduum celebraretur, et die, qui triduum consequitur, concinnato ad religiosam laetitiam templo, sonantibus musicorum concentibus, ardente cereorum funalium multitudine, toto mane Sacerdotibus ad aras facientibus, Guadalupanae Virginis honoribus litaretur. Hunc sane censum non suis omnino sumptibus Velascus constituit: nam Mexicanorum aliquot religio in Guadalupanam, quam a teneris amare discunt;

pecu-

pecuniam contulit, modicam quisque partem, ut licuit agentibus in solo alieno, et magna rei familiaris tenuitate. Plurima vero sunt in arae, atque imaginis ornamentis, nec ea quidem modici pretii, quae debentur uni Velasco; qualia sunt crystallinum specular, quod pulchriorem ostendit, atque a ventis, et pulvere tutam custodit Imaginem; ferrei clathri circum arae sacrarium, qui certe steterunt homini centum unciiis argenti signati; sex aenea candelabra, non illa quidem pretii mediocris; bini ingentioris molis ex eodem metallo lychnuchi, quos deferunt in solemnitatibus, qui ad aram inserviunt. Atque ea duntaxat memoramus, quae cunctorum oculos percellunt: nam quae sunt de sacris ornamentis, et vasis, de magno pluteo pro Guadalupana supellectili recondenda, de Imaginis margine venuste fabrefacto, deque aliis id generis, quae fuerunt a Velaschi liberalitate, nihil hic agimus, ne minutissima quaevis narrare videamur. Unde vero pro tot sumptibus pecunias hauriret Velascus, cui rarissime contigit aliud habere, nisi vel consuetam pro alimentis ab Rege pensionem, vel tenuissimum illud, quod ad aram facienti quotidie praestabatur; omnino esset in arcanis mirabilibus, nisi liquido constaret, ultro se se Velascum excruciasse diuturna, et asperrima fame; ut quidquid inedia sibi subtraheret, in Guadalupanae Virginis ornamentum redundaret. Asses omnino quinque pro quotidiano suo victu sibi constituerat; a quo sumptu vel minimum excede-



re, nefas ducebat. Quare semper vilissimis, et agresti homine, vel etiam ostiatim mendicante, quam in urbe nato, atque educato, dignioribus alimentis utebatur. Eadem etiam de causa, vilia semper, et abjecta ejus erant indumenta, pauperrima totius rei domesticae supellex; et voluptates alias, quae sunt humanae conditionis, ut ut innoxias, atque interdum ipsius valetudini necessarias, ita negligebat, ut pene videretur mortalem naturam deposuisse. Quod si quando admoneretur, tam severae inediae non diu restitutam ejus valetudinem; hoc audiebatur ab ipso responsum: *Si cito interire mihi contigerit, cito etiam ad optatum gaudium Mariam Virginem conspiciendi festinabo.*

Liceat hic obiter gratias referre Mexicanis, quod extra patriam positi, atque in re inope, tam accurata fuerint industria, ut Guadalupanae Virginis religionem in Italis propagarint. Binas aras huic Novohispanorum Patronae, Bononiae funditus excitarunt: in tribus ejusdem urbis templis, Ferrariae totidem, ad collocatam venerationi publicae Guadalupanam Imaginem solemnia quotannis agitari procurarunt, atque obtinuerunt. Idem honos ipsorum cura Virgini suae tribuitur tum Romae, tum in Divi Petri Castro, tum in Foro Cornelii. In hoc autem foro potissimum inolevit Guadalupana religio: et quam Mexicanus quidam, vir tenuissimis facultatibus, explicare inchoavit; Chilenses homines ibi commorantes (quorum et nos pietati gratulamur) incredibili

cona-

conatu amplificarunt; magnificam aram, aureorum sumptibus ultra tercentos, erexerunt; binas argenti lampades, et alia ejusdem metalli ornamenta in arae supellectilem obtulerunt; pro solemnibus annuis, aliisque religionibus ad singula sabbata sancendis, argenti signati bis mille nummos, eoque amplius, generosissima largitate numerarunt. Et pro ara quidem, quam erexit Bononiae Velaschi accuratio, complures poenarum pro culpis remissiones Pius VI. Pontifex Maximus impertivit; ut etiam condonavit, quo die celebrantur ibi Guadalupana solemnia, Missam eandem, pro Mexicanis concessam, recitari. Nec sine tenero sensu, et suavissimo gaudio, memoratum Divi Joannis templum eo die licet nobis intueri; cum frequentissimi, ac reverentissimi conveniunt ad Mexicanam Imaginis obsequia Bononienses.

Haec obsequia Velascus, quantum humanis viribus fieri potest, plures annos desudans, amplificavit: postremo autem biennio tam iniqua usus est valetudine, ut mirum videretur omnibus, quo pacto posset assumptam sibi provinciam administrare. Fuit quidam charitate, ac religione in Deiparam praecipuus, qui totum onus per menses aliquot in se transtulit; postea vero, credentem aegrum meliuscule se habere, viribus tamen sensim deficientem, alterno saltem adjuvit labore. Ab summo inediae voluntariae rigore, primum stomacho vehementer laboravit, et constrictis in ea corporis parte vasis, per quae fluunt liquida, male po-



poterat alimenta concoquere; atque inde vitium sanguinis, extrema macies, lethalis pallor, et summa virium destitutio. Sacris tandem lustratus omnibus, et Guadalupanae Virginis ope confusus, postremum diem placidissime laetus obiit XVI. Kalendas Junias, anno 1786. Justa fuere persoluta Benedicto Velasco ad Sancti Benedicti Paroeciales aedes in urbe Bononia; sed inde cadaver ejus fuit translatum in Divi Joannis Templum, et ante aram Guadalupanam elatum: qui procuratus illi fuit honos ab sudoribus eximiis, ut ejusdem Patronae Mexicanorum cultum amplificaret.



AUCTORIS DENUNTIATIO.

Quidquid mirum, et ostenti speciem habens, in his Mexicanorum Vitis auctor attulit, omnino intelligit, eam duntaxat istiusmodi narrationibus praestari fidem posse, quae Sedis Apostolicae judicium non antevertat: nihil enim auctori charius est, quam decreta Romanorum Pontificum venerari.

IN-

INDEX

Vitarum, quae in hac tertia parte continentur.

XAVERII RIVERII.	Pag. 5
XAVERII CLAVIGERI.	28
VICTORIANI ARNESII.	79
JOSEPHI VALLARTAE.	125
AUGUSTINI CASTRI.	154

IN APPENDICE.

PETRI REALIS.	211
JOSEPHI ZEPEDAE.	225
MICHAELIS CASTILLI.	240
AUGUSTINI PALOMINI.	269
MICHAELIS SABELIS.	278
JOSEPHI OLAVARRIETAE.	286
PETRI CESATI.	294
EMMANUELIS ARCIS.	303
BENEDICTI VELASCHI.	312



( 324 )

Pag.	lin.	lege
114	27	insigniis
286	13	notos

---

Vidit D. Joseph de Bonis Clericus Reg. Sancti Pauli,  
& in Eccl. Metrop. Bonon. Penitentiarius pro Eminen-  
tiss., ac Reverendiss. Dom. D. Andrea Card. Joannetto  
Ordinis S. Benedicti Congreg. Camald. Archiep. Bona-  
nia, & S. R. I. Principe.

Die 2. Maji 1792.

IMPRIMATUR.

Fr. Aloysius M. Ceruti Vicarius Gener. S. Officii Bonon.



